

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ПРОГРАМА
КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО)
РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТУПЕНЯ «МАГІСТР»**

Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

Освітньо-професійна програма Публічне управління та адміністрування
у галузі охорони здоров'я

Розробники програми:

Лобас В.М., професор, д-р. наук з держ. упр., професор кафедри вищої освіти, управління охороною здоров'я та гігієни;

Вовк С.М., доцент, наук з держ. упр., професор кафедри вищої освіти, управління охороною здоров'я та гігієни

Ухвалено Вченою радою ФПО ДНМУ Протокол № 2 від 8.10. 2020 р.

I. ВСТУП

Програму комплексного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування галузі знань 28 Публічне управління складено відповідно до освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти «Публічне управління та адміністрування у галузі охорони здоров'я» та Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти ступеня «магістр» галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування.

Завдання комплексного кваліфікаційного іспиту (ККІ) / єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) складено з метою оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування для другого рівня вищої освіти та освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування у галузі охорони здоров'я» другого рівня вищої освіти.

Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти мають продемонструвати здатність розв'язувати складні задачі і проблеми публічного управління та адміністрування у сфері охорони здоров'я, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог, зокрема:

знання:

наукових концепцій і сучасних підходів до публічного управління та адміністрування, концепцій, теорій управління людськими ресурсами для розв'язання професійних задач і розробки обґрунтованих управлінських рішень;

основних засад національної безпеки, законодавства України про охорону здоров'я, нормативно-правових актів, що регулюють сферу публічного управління та адміністрування, нормативних документів з питань реформування галузі охорони здоров'я та цивільного захисту населення для розв'язання складних практичних задач;

основ психології управління, організації діяльності у кризових і ситуаціях невизначеності; методів і засобів формування корпоративної культури і підтримки соціально-психологічної стабільності у закладі охорони здоров'я.

вміння:

аналізувати основні напрями реформування галузі охорони здоров'я в Україні, механізми діяльності функціональної підсистеми медичного захисту населення;

визначати проблеми і оцінювати переваги у період динамічного розвитку, можливі загрози на різних рівнях управління у період надзвичайної ситуації;

розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування у сфері охорони здоров'я у період надзвичайної ситуації (небезпечної події), ефективно діяти у координації і взаємозв'язку з МОЗУ, місцевими органами влади, центрами екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, іншими уповноваженими органами;

творчо застосовувати фінансово-економічні і юридичні знання, моделі управління та адміністрування, виявляючи наполегливість у досягненні мети, відповідальність за якість медичного обслуговування і розвиток персоналу закладу охорони здоров'я;

здійснювати дослідження у сфері публічного управління та адміністрування;

використовувати методологію та інструментарій управління інноваціями, ризиками, проектами, змінами, якістю у сфері охорони здоров'я.

ККІ \ ЄДКІ є комплексним і включає питання з навчальних дисциплін: «Публічне управління та адміністрування у сфері охорони здоров'я», «Управління людськими ресурсами і комунікаціями у сфері охорони здоров'я», «Державна політика і державне

регулювання сферою охорони здоров'я», «Регіональне управління сферою охорони здоров'я».

ККІ \ ЄДКІ для здобуття ступеня вищої освіти «магістр» зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування у межах освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціалізації «Публічне управління та адміністрування у галузі охорони здоров'я» проводиться в усній формі за екзаменаційними білетами, тестового та практичного компоненту.

Для проведення ККІ \ЄДКІ розробляються екзаменаційні білети, кожен екзаменаційний білет містить 3 питання з навчальних дисциплін (1 закрите, 2 відкритих), які включені до цієї програми. При проведенні іспиту в усній формі на одному засіданні екзаменаційної комісії атестується не більше 10 студентів. Тривалість усного екзамену для одного студента не повинна перевищувати 0,5 години. Загальна тривалість іспиту не повинна перевищувати шести академічних годин на день.

Система базових тестових завдань сформована шляхом експертної оцінки кожної нормативної навчальної дисципліни з циклу професійної підготовки які було включено у ККІ/ЄДКІ. Тестова компонента ККІ \ЄДКІ містить 40 завдань. Тривалість письмової (тестової) компоненти ККІ \ЄДКІ – не перевищує 60 хвилин.

Тестові завдання є закритими запитаннями, які передбачають вибір правильного варіанта з наданих альтернативних. Кожне тестове завдання складається з двох компонент: змістовної частини та чотирьох варіантів відповідей, з яких одна є вірною. Тести забезпечуватимуть співвимірне представництво всіх дисциплін.

Практична компонента (комплексні ситуаційні завдання) ККІ \ЄДКІ відповідають вимогам індивідуального, професійно-спрямованого і компетентнісного підходів. Містить 20 завдань. Тривалість практичної компоненти ККІ \ЄДКІ – не перевищує 40 хвилин.

Комплексний кваліфікаційний іспит проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за участю не менше половини її складу за обов'язкової присутності голови екзаменаційної комісії. Кожне засідання екзаменаційної комісії оформлюється протоколом.

Під час проведення письмової частини ККІ \ЄДКІ забороняється використовувати підручники, навчальні посібники та інші матеріали, що не передбачені рішенням ЕК. Іспит проводиться з дотриманням норм академічної доброчесності. При користуванні сторонніми джерелами інформації (в тому числі підказуванням) здобувач ВО усувається від екзамену. На його екзаменаційній роботі голова ЕК вказує причину усунення та час. При перевірці за неї виставляється незадовільна оцінка, незалежно від обсягів та змісту написаного. Апеляції з питань усунення з екзамену не розглядаються.

Результати іспиту в усній формі голова екзаменаційної комісії оголошує студентам у день складання іспиту.

Письмові роботи, а також інші носії інформації, зберігаються у деканаті протягом календарного року, після чого знищуються в установленому порядку.

II. ЗМІСТ КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ МАГІСТРА

Комплексний кваліфікаційний іспит оцінює рівень досягнення результатів навчання із наступних навчальних дисциплін: «Публічне управління та адміністрування у сфері охорони здоров'я», «Державна політика і державне регулювання сферою охорони здоров'я», «Регіональне управління сферою охорони здоров'я», «Управління людськими ресурсами і комунікаціями у сфері охорони

здоров'я».

Тема 1. Публічне управління та адміністрування: поняття та наукові засади. Принципи і закони публічного адміністрування. Сучасні підходи до публічного управління та адміністрування, концепцій, теорії управління людськими ресурсами. Державне управління в охороні здоров'я: визначення та характерні риси. Законодавство України про охорону здоров'я, нормативно-правові акти, що регулюють сферу публічного управління та адміністрування, нормативні документи, які регламентують професійну діяльність керівника закладу ОЗ. Громадянське суспільство як об'єкт публічного управління. Особливості формування громадянського суспільства в Україні.

Тема 2. Організація публічного адміністрування в соціальній, економічній сферах та сфері охорони здоров'я. Публічне адміністрування та економіка. Процес планування місцевого економічного розвитку. Принципи організації публічного адміністрування. Основні напрями реформування галузі ОЗ в Україні. Владна децентралізація публічної адміністрації. Методи та розподіл функцій між органами державної влади та органами місцевого самоврядування. Антикорупційна діяльність у сфері публічного управління та адміністрування в сфері охорони здоров'я. Сучасні інформаційні технології, електронна система eHealth для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування у сфері охорони здоров'я. Комунікаційний аспект в публічному управлінні. Негативні управлінські явища та патології. Особливості антикризового управління. Планування діяльності в сучасних інформаційних технологіях.

Тема 3. Органи публічного управління на регіональному й муніципальному рівнях. Дієвість органів місцевого самоврядування в публічному управлінні на рівні сфери охорони здоров'я. Співробітництво з питань громадянського суспільства – пріоритет у реформуванні публічного управління в Україні, його організація та координація. Організаційна структура органів місцевого самоврядування. Контроль у публічному управлінні, його види та його призначення. Сучасна вітчизняна модель економічних засад публічного управління.

Тема 4. Основи державної політики і стратегії в галузі охорони здоров'я
Концептуально-методологічні засади аналізу державної політики та державного управління з перебудови галузі охорони здоров'я. Основи державної політики і стратегії в галузі охорони здоров'я. Концептуально-методологічні засади аналізу державної політики та державного управління з перебудови галузі охорони здоров'я. Основні проблеми системи охорони здоров'я в Україні. Роль центральної та регіональної виконавчої влади у виробленні та реалізації державної політики з охорони здоров'я населення України. Еволюція суспільних потреб та перебудова галузі охорони здоров'я в сучасних умовах. Аналіз та критерії оцінки державної політики з перебудови галузі охорони здоров'я. Етапи аналізу державної політики. Визначення проблем, придатних для аналізу державної політики з охорони здоров'я.

Тема 5. Механізми впровадження державної політики з охорони громадського здоров'я. Законодавче регулювання діяльності системи охорони здоров'я. Підходи до аналізу систем охорони здоров'я та їх реформування. Організація системи охорони здоров'я на макро- та мікро рівнях. Фінансування галузі. Розміщення фінансових ресурсів. Методи оплати виробників медичних послуг. Соціальний маркетинг. Право на охорону здоров'я, медичну допомогу та підходи до визначення державної політики з охорони здоров'я в Україні. Законодавче врегулювання фінансових і економічних відносин у системі охорони здоров'я України. Регулювання діяльності з метою оптимального поєднання державного впливу та ринкових

механізмів. Правові аспекти та досвід України. Роль автономізації лікарень у забезпеченні можливості їх реструктуризації та поліпшенні планування їх розвитку.

Тема 6. Теоретичні засади управління регіональним розвитком в Україні. Державна регіональна політика та управління його розвитком. Трансформаційний процес в регіональному управлінні. Організаційно-правові засади формування та інституційне забезпечення реалізації державної політики на регіональному рівні. Співвідношення змісту понять «державна територія» і «територія адміністративно-територіальної одиниці», «адміністративно-територіальний поділ» і «адміністративно-територіальний устрій». Правове регулювання статусу адміністративно-територіальних одиниць України. Регіональні стратегії розвитку.

Тема 7. Соціальна інфраструктура як об'єкт регіонального управління. Підходи до формування соціальної інфраструктури регіону. Механізми державного регулювання розвитку соціальної інфраструктури регіону. Управління земельними ресурсами на регіональному рівні. Контролінг як сучасна концепція регіонального управління. Структура та змістова характеристика елементів системи контролінгу.

Тема 8. Управління людськими ресурсами і комунікаціями у сфері охорони здоров'я. Поняття «Система управління людськими ресурсами», «система управління персоналом». Організаційна структура системи управління персоналом. Об'єкти та суб'єкти управління персоналом. Мета та завдання управління персоналом. Планування кадрової політики, управління наймом та обліком персоналу. Навчання та розвиток персоналу. Мотивація персоналу. Управління соціальним розвитком. Правове та інформаційне забезпечення системи управління персоналом. Забезпечення умов праці та відпочинку.

Тема 9. Мета, завдання та організація комунікацій в діяльності закладу (підприємства). Визначення поняття комунікації. Основні функції комунікацій. Види комунікацій: організаційна та міжособиста. Внутрішні та зовнішні комунікації. Мета і завдання для розбудови комунікаційної стратегії організації. Організація комунікаційного процесу в охороні здоров'я. Визначення поняття «комунікаційний процес». Базові елементи комунікаційного процесу. Етапи комунікаційного процесу: вибір інформації та каналу прийому інформації, передача інформації, інтерпретація отриманої інформації.

ІІІ. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ МАГІСТРА

1. Розкрийте феномен управління та основні підходи до його вивчення.
2. Зазначте особливості основних понять науки управління: влада та панування, керівництво та адміністрування, управління та менеджмент.
3. Перелічіть етапи становлення, коло проблем та основні школи загальної теорії управління.
4. Зазначте відмінності між – кадри управління та управлінський процес. Сформулюйте діапазон управління та проблеми якісної оцінки управлінських кадрів.
5. Сформулюйте поняття державне управління: визначення та характерні риси.
6. Визначте сутність публічного управління. Зазначте особливості публічного управління та державного управління.
7. Назвіть принципи організації масової свідомості та поведінки як елемент публічного управління.
8. Опишіть - суб'єкти та об'єкти публічного управління.
9. Виокремте складові співробітництва з питань громадянського суспільства, як один із пріоритетів реформування публічного управління в Україні.

10. Назвіть ключові поняття для розуміння сутності та особливостей публічного управління.

11. Опишіть основні вимоги до публічне управління та адміністрування з погляду системного підходу.

12. Зазначте особливості діяльній моделі публічного управління.

13. Визначте міжрівневу взаємодію у системі публічного управління та адміністрування.

14. Розкрийте завдання науки публічного управління у зв'язку з розвитком проблемних ситуацій у процесах державотворення, врахуванням різноманітних чинників впливу суспільних трансформацій на ефективність і результативність публічного управління, розвитком сучасної публічної кадрової політики.

15. Зазначте особливості публічного управління та адміністрування як економічної, освітньої та наукової галузі.

16. Сформулюйте основні проблеми діяльності системи охорони здоров'я в Україні в сучасних умовах.

17. Вкажіть на повноваження центральних органів влади та регіональної влади у розробці і реалізації державної політики з охорони здоров'я населення.

18. Назвіть критерії оцінки ефективності державної політики з перебудови галузі охорони здоров'я та коротко їх охарактеризуйте.

19. Опишіть процес підготовки управлінських кадрів для охорони здоров'я.

20. Назвіть національні державні програми, спрямовані на подолання факторів ризику основних хронічних неінфекційних захворювань в Україні?

IV. ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

4.1. Оцінювання якості підготовки магістра публічного управління та адміністрування здійснює ЕК на основі встановлених у ДНМУ вимог, принципів (об'єктивність; прозорість і публічність; незалежність; академічної доброчесності), критеріїв, системи і шкали оцінювання з використанням форм і методів діагностики, визначених програмою атестації з урахуванням рівня досягнення програмних результатів та сформованості програмних компетентностей.

4.2. Об'єктами контролю та оцінювання якості підготовки за ОП програмою «Публічне управління та адміністрування у галузі охорони здоров'я» є набути магістрами публічного управління та адміністрування система компетентностей, відтворена у процесі виконання теоретичних (тестових) та практичних завдань (комплексних ситуаційних завдань) та виконання і захисту кваліфікаційної роботи.

4.3. Оцінювання якості підготовки визначається з використанням комплексної системи оцінювання, яка прийнята у ДНМУ, з переведенням у 4-бальну та Європейську кредитно трансферну систему (за шкалою «А», «В», «С», «D», «E», «FX», «F»).

4.4. Підсумкова оцінка єдиного державного кваліфікаційного іспиту є середньозваженою оцінкою за кожний з етапів (40% за тестові завдання і 60% за розв'язання комплексного ситуаційного завдання).

Загальні критерії оцінювання подано у таблиці.

Таблиця

Загальні критерії оцінювання етапів ЕДКІ

Національна оцінка	ЕКТС	Комплексний тест (тестові завдання)	Розв'язання комплексного ситуаційного завдання
5 «відмінно»	A	понад 90% правильних відповідей	завдання виконано повністю, приклади наведено, відповідь обґрунтовано, висновки аргументовано

4 «добре»	B	85-90% правильних відповідей	завдання виконано в цілому, приклади наведено, відповідь частково обґрунтовано, висновки аргументовано
4 «добре»	C	75 -84% правильних відповідей	завдання виконано, але припущено незначних неточностей в обґрунтування, приклади наведено, висновки в цілому аргументовано
3 «задовільно»	D	68-74% правильних відповідей	Завдання виконано на 80%, допущено багато неточностей; приклади наведено, але не обґрунтовано, висновки в цілому аргументовано
3 «задовільно»	E	60-67% правильних відповідей	Завдання виконано на 70%, допущено багато неточностей, приклади не наведено, не обґрунтовано; висновки не досить аргументовано
2 «незадовільно»	FX	31-59% правильних відповідей	завдання виконано менш як на 60% за умови припущення значних помилок; приклади не наведено; висновки не конкретні
2 «незадовільно»	F	0-30% правильних відповідей	завдання виконано менш як на 50% за умови припущення значних помилок; приклади не наведено, висновки відсутні.

Додаток 1

ПРИКЛАД БІЛЕТУ КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Галузь знань
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма
Державний іспит \ ЄДКІ

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Виконання тестового завдання
2. Розв'язання ситуаційного завдання № 1
3. Назвіть критерії оцінки ефективності державної політики з перебудови галузі охорони здоров'я та коротко їх охарактеризуйте

Затверджено на засіданні кафедри організації вищої освіти, управління охороною здоров'я та гігієни. Протокол №__ від «__» _____ 20__ року

Затверджено на засіданні вченої ради факультету інтернатури та післядипломної освіти Протокол №__ від «__» _____ 20__ року

М.П.

Завідувач кафедри організації вищої освіти,
управління охороною здоров'я та гігієни _____ (підпис) _____ (В.М. Лобас)

Декан факультету інтернатури
та післядипломної освіти _____ (підпис) _____ (І.В. Баличевцева)

ЗРАЗОК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

1. На який підхід, у так званому фронт-офісі медичного закладу, повинно бути найбільш акцентовано увагу:
 - A. Громадський підхід
 - B. Пацієнт-центрований підхід
 - C. Політичний підхід
 - D. Комунікативний підхід
2. Дайте визначення поняття «меценатство» в охороні здоров'я:
 - A. Добровільна безкорислива пожертва фізичних та юридичних осіб набувачам матеріальної, фінансової, організаційної та іншої благодійної допомоги
 - B. Добровільна безкорислива матеріальна, фінансова, організаційна та інша підтримка фізичними особами набувачів благодійної допомоги
 - C. Недержавна організація, головною метою якої є благодійна діяльність в інтересах суспільства або окремих категорій осіб
 - D. Надання допомоги талановитій творчій молоді
3. За рахунок яких коштів може здійснюватися фінансове забезпечення закладів охорони здоров'я на всіх рівнях надання медичної допомоги?
 - A. Коштів юридичних та фізичних осіб, а також з інших джерел, не заборонених законом
 - B. Державного бюджету України та місцевих бюджетів
 - C. Державного бюджету України та місцевих бюджетів, коштів юридичних та фізичних осіб, а також з інших джерел, не заборонених законом
 - D. Коштів юридичних та фізичних осіб, а також з інших джерел, не заборонених законом
4. Претендент на зайняття посади, у департаменті охорони здоров'я, державної служби категорії «А» в Обласній Державній адміністрації повинен мати стаж роботи:
 - A. досвід керівної роботи на державній службі не менше семи років
 - B. досвід роботи в профільних громадських організаціях
 - C. загальний трудовий стаж понад десять років
 - D. загальний стаж роботи не менше семи років

ЗРАЗОК КОМПЛЕКСНОГО СИТУАЦІЙНОГО ЗАВДАННЯ КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

СИТУАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ № 1

Пояснить особливості формування тарифів на платні медичні послуги у закладі охорони здоров'я. Запропонуйте шляхи удосконалення нормативних актів у цій сфері, з визначенням впливу запропонованих змін на зменшення видатків місцевого бюджету на утримання комунальних закладів охорони здоров'я та створення передумов для запровадження страхової медицини. Розкрийте порядок формування тарифів на медичні послуги для закладу охорони здоров'я на другому рівні надання медичної допомоги.

V. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні:

Нормативні акти:

1. Конституція України: офіц. текст. Київ: КМ, 2013. 96с
2. Кодекс законів про працю України (КЗпПУ) від 10 грудня 1971 року (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення 10.109.2020)
3. Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992. № 2614-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12#Text>(дата звернення 10.109.2020)
4. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. *Голос України*. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10-22.
5. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення 10.109.2020)
6. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1993 року № 2801-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text> (дата звернення 10.109.2020)
7. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24 лютого 1994 р. № 4004-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text> (дата звернення 10.109.2020)
8. Бюджетний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2010 р. №50-51. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (дата звернення 10.109.2020)
9. Про захист населення від інфекційних хвороб: Закон України від 06.04.2000 р. № 1645-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>. (дата звернення 10.109.2020)
10. Про державну службу: Закон України від 06.12.2016. № 1774-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> (дата звернення 10.109.2020)
11. Про відкритість використання публічних коштів: Закон України від 11.02.2015 р. №183-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/183-19>. (дата звернення 10.109.2020)
12. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо корпоративного управління об'єктами державної та комунальної власності: Закон України від 2 червня 2016р. №1405-VIII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1405-19>. (дата звернення 10.109.2020)
13. Про доступ до публічної інформації: Закон України від від 13.04.2012р. № 4652-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>. (дата звернення 10.109.2020)
14. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2010р. №40. ст.527. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>. (дата звернення 10.109.2020)
15. Про засади державної мовної політики: Закон України. *Відомості Верховної Ради*. 2013р. № 23. ст.218. URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5029-17>. (дата звернення 10.109.2020).
16. Про внесення змін до Закону України «Про звернення громадян»: Закон України від 02.07.2015 №577-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/577-19#Text> (дата звернення 10.09.2020)
17. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996р. № 394/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>. (дата звернення 10.109.2020).

18. Про Кабінет Міністрів України: Закон України. *Відомості Верховної Ради*. 2014р. № 13. ст.222. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>. (дата звернення 10.109.2020).

19. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1997р. № 24. ст.170. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>. (дата звернення 10.109.2020)

20. Про місцеві державні адміністрації: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1999р. № 20-21. ст.190. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/586-14>. (дата звернення 10.109.2020)

21. Про основи національної безпеки: Закон України від 21.06.2018р. № 2469-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/964-15>. (дата звернення 10.109.2020)

22. Про місцеві державні адміністрації: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1999р. № 20-21. ст.190 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text> (дата звернення 10.109.2020)

23. Про політичні партії в Україні: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001р. № 23. ст.118. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text> (дата звернення 10.109.2020)

24. Про затвердження Порядку акредитації закладу охорони здоров'я: Постанова КМУ від 15.07. 1997р. № 765 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/765-97-%D0%BF#Text> (дата звернення 10.109.2020)

25. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>. (дата звернення 10.109.2020)

26. Меморандум про економічну та фінансову співпрацю між Урядом України і Міжнародним валютним фондом. URL: <http://ba.org.ua/wp-content/uploads/2017/03/memorandum-z-mvf.pdf>. (дата звернення 10.109.2020)

27. Податковий кодекс України від 2.12.2010р. №2755-IV URL: <http://www.rada.gov.ua>. (дата звернення 10.109.2020)

28. Порядок адміністрування єдиного веб-порталу використання публічних коштів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 14 вересня 2015 р. №694. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248479611>. (дата звернення 10.109.2020)

29. Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України»: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. № 950 URL: <http://www.rada.gov.ua>. (дата звернення 10.109.2020)

30. Про затвердження Типового регламенту центрального органу виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 р.№1143. URL: <http://www.rada.gov.ua>. (дата звернення 10.109.2020)

31. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України: Закон України від 23 березня 2000 року № 1602-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000р. № 25. ст. 195.

32. Про державні цільові програми: закон України від 18.03.2004 р. № 1621. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1621-15>. (дата звернення 10.109.2020)

33. Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм: постанова Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 р. № 106 URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/106-2007-%D0%BF>. (дата звернення 10.109.2020)

34. Про схвалення Концепції вдосконалення системи прогнозних і програмних документів з питань соціально-економічного розвитку України: розпорядження Кабінету Міністрів України від 4.10.2006 р. №504-р URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/504-2006-%D1%80>. (дата звернення 10.109.2020)

35. Національна стратегія реформування системи охорони здоров'я в Україні на період 2015-2020 років. URL: <https://moz.gov.ua/strategija> (дата звернення 10.109.2020)

Навчальна:

1. Авер'янов В.Б. Державне управління: європейські стандарти, досвід та адміністративне право. К.: Юстиніан. 2007р. 288 с.

2. Ансофф И. Стратегическое управление / Пер. с англ. М.: Экономика, 209. 519с. URL: http://royallib.com/book/ansoff_igor/strategicheskoe_upravlenie.html. (дата звернення 10.109.2020)

3. Бакуменко В.Д., Надолішній П.І. Теоретичні та організаційні засади державного управління: навч. посіб. К.: Міленіум. 2003. 256 с.

4. Бостан С. К., Тимченко С. М. Державне право зарубіжних країн: Навч. посіб. К.: ЦНЛ, 2005. – 504 с.

5. Баранова В. Г., Дубовик О. Ю., Хомутенко В. П. Бюджетна система: навч. посіб. Одеса: Видавництво Бартенєва. 2014. 392 с.

6. Воронкова В.Г. Менеджмент в державних організаціях: навч. посіб. К.: Професіонал. 2004. 256 с.

7. Глосарій Програми розвитку ООН URL:: <http://www.unpan.org/Directories/UNPAGlossary/tabid/928/Default.aspx>. (дата звернення 10.109.2020)

8. Головенко Р. Б., Котляр Д. М., Слизьконіс Д. М. Доступ до публічної інформації: посібник із застосування «трискладового тесту». К.: ЦІСА, 2014. 152 с.

9. Гордієнко П. Л. Стратегічний аналіз: навч. посіб.К.: Алерта, 2006. 404 с.

10. Державна служба: підручник у 2 т. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; ред. кол. Ю. В. Ковбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст. голови), С. М. Сербогін (заст. голови) [та ін.]. К.; Одеса: НАДУ, 2013.

11. Оболенський О. Ю. Державне управління та державна служба: Словник-довідник. К.: КНЕУ. 2005. 480 с.

12. Енциклопедія державного управління. У 8 т. Т. 8: Публічне урядування / наук.-ред. Кол.: В. С. Загорський [та ін.]. Львів: ЛРІДУ, НАДУ. 2011. 712 с.

13. Кайлюк Є.М. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х.: ХНАМГ. 2010. 279 с.

14. Кілієвич О. Англо-український глосарій термінів і понять з аналізу державної політики та економіки. К.: Вид-во Соломії Павличко "Основи". 2003. 510 с.

15. Кодекс кращих практик участі громадськості у процесі прийняття рішення CONF/PLE(2009) URL: <http://www.parlament.org.ua/upload/docs/Code%20of%20good%20practice%20for%20Civil%20part%20in%20decisionmaking%20process%20-%20ukr.pdf>. (дата звернення 10.109.2020)

16. Кубай Д., Газін А., Горбаль А. та ін. Відкритий посібник з відкритих даних 2016. URL: <http://socialdata.org.ua/manual/>. (дата звернення 10.109.2020)

17. Чукут С.А. Налагодження механізмів взаємодії уряду з неурядовими громадськими організаціями: наук.-метод. Розробка. К.: НАДУ. 2010. 64 с.

18. Неліпа Д. В. Організаційно-правові засади державної служби в Україні: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури. 2012. 368 с.

19. Нижник Н. Р., Дубенко С. Д., Плахотнюк Н. Г. та ін. Органи державної влади в Україні: структура, функції та перспективи розвитку: навч. посіб. К.: ЗАТ «Нічлава». 2003. 288 с.

20. Бакуменко В. Д., Усаченко Л. М., Тимцуник В. І., Чернякова О. В. Основи адміністративного менеджменту: навчальний посібник. Київ. 2013. 148 с.

21. Петков С. В., Армаш Н. О., Соболь Є. Ю. Адміністративна діяльність органів

публічної влади: сучасний стан та перспективи розвитку: підручник. Київ: ЦУЛ. 2015. 207с.

22. Гречко Т.К., Лісовський С.А., Романюк С.А., Руденко Л.Г. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку: навч. посіб. Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України, Ін-т географії НАН України. Київ: [б. в.]; Херсон: Грінь Д. С. 2015. 264 с.

23. Майкл Хаммер, Джеймс Чампи Реинжиниринг корпорации. Манифест революции в бизнесе. «Манн, Иванов и Фербер». 2007. 288 с.

24. Саймон Г. Адміністративна поведінка. Дослідження процесів прийняття рішень в організаціях, що виконують адміністративні функції: пер. з англ. / Герберт Саймон. К.: АртЕк, 2001. 392 с.

25. Чемерис А. Розроблення та управління проектами у публічній сфері: європейський вимір для України. Практичний посібник. Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». К.: ТОВ «Софія-А». 2012. 80с.

26. Чорнобиль І. Є. Організація діяльності державного службовця: навч. посіб. Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України. Львів : ЛРІДУ НАДУ. 2015. 131 с.

Додаткові джерела:

1. The Fiscal Transparency Code URL: <http://blog-pfm.imf.org/files/ft-code.pdf>. (дата звернення 10.109.2020)

2. Актуальні проблеми публічного управління в Україні: *Наукове видання*. Матеріали круглого столу. м. Суми. 11 червня 2015р. / за ред. О. Ю. Крюкова. Суми: РВВ СОІППО. 2015р. 144 с.

3. Балацька А., Сушко О., Шевченко Т. Громадська експертиза: теоретичні та практичні аспекти. К., Тютюкін. 2011. 120 с.

4. Виноградова О. В. Реінжиніринг торговельних підприємств: теорія та методологія: дис... д-ра екон. наук: 08.06.01 / Донецький держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Донецьк, 2006. – 435 арк.: рис., табл. – Бібліогр.: арк. 376–407.

5. Вовк С. М. Системні трансформації охорони здоров'я: монографія. Кривий Ріг : вид. Р.А. Козлов, 2017. 315 с.

6. Вовк С. М., Лобас В.М. Модернізація управлінських процесів в системі охорони здоров'я та факторів для розвинення концесійної співпраці. *The Strategic Potential of the State and Territorial Development [collective monograph]*. European Institute of Further Education–Donetsk State University of Management: Slovak Republic, Podhájska, 2017. 257р. С. 21–36.

7. Вовк С.М., Лобас В.М. Механізм державного управління захистом здоров'я працюючого населення за кластерним підходом. *Трансформаційні процеси економіки та управління: монографія*/за заг. ред. О.В. Балусвої. Кривий Ріг : вид. Р.А. Козлов, 2017. 254с. С. 25–42.

8. Дзюндзюк В. Б. Ефективна діяльність публічних організацій: монографія. Харків: Вид-во ХарPI УАДУ «Магістр». 2003. 236 с.

9. Згуровський М. З. Розвиток інформаційного суспільства в Україні: Правове регулювання у сфері інформаційних відносин. К.: НТУУ «КПІ». 2006. 542 с.

10. Чукут С.А., Загвойської О.В. Інституційні та організаційні засади впровадження електронного урядування: кращі зарубіжні практики. К.: НАДУ. 2011. 172 с.

11. Перелік тестових питань на знання законодавства (на державну службу). URL: <https://testderz.com/> (дата звернення 10.09.20)